

Esa Niemelä
31.8.2016

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

Viite: Lausuntopyyntö 22.6.2016 YM019:00/2015

Lausunto maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikossa mainitusta esityksestä. Kiitämme mahdollisuudesta lausua näkemyksemme ja toteamme lausuntonamme seuraavaa:

YLEISTÄ

Esityksen mukaan lakimuutoksen tarkoituksena on vähentää kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvää sääntelyä. Energiateollisuus suhtautuu tavoitteeseen erittäin positiivisesti. Toteutuessaan tavoite edistää monien toimijoiden liiketoimintaedellytyksiä ja on hyvin linjassa hallitusohjelmaan kirjatun säädösten sujuvoittamisesta koskevan kärkihankkeen kanssa.

Vuonna 2013 voimaan tulleen sähkömarkkinalain myötä sähköverkkokaaneerataan 15 vuoden aikana useilla miljardoilla euroilla. Jotta investoinnit voidaan toteuttaa kansantaloudellisesti katsottuna mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laissa asetettujen aikarajojen puitteissa, sähkölaitteistojen sijoittamiseen liittyviä lupaprosesseja on sujuvoitettava. Näkemyksemme mukaan myös maankäyttö- ja rakennuslakia (MRL) tulisi kehittää, jotta se osaltaan tukisi sujuvia lupakäytäntöjä.

SÄHKÖLAITTEISTOJEN SIJOITTAMINEN RAKENNUKSIIN

MRL 161§:n mukaan:

"Kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa."

Sähkölaitteistoja, erityisesti muuntamoita, joudutaan sijoittamaan ja pitämään rakennuksissa etenkin tiheästi rakennetuilla kaupunkialueilla, koska katualueelta sopivaa paikkaa laitteistolle ei löydy, tai vaihtoehtoinen sijoituspaikka on hyvin kaukana sähkökäyttökohteesta. Muuntamo on välttämätön rakennelma sähköjakelun mahdollistamisessa.

Verkonhaltijoiden lähtökohtana on, että laitteistoja ei sijoiteta rakennuksiin. Tiheästi rakennetuilla alueilla kaupunki ei kuitenkaan aina pysty osoittamaan järkevää paikkaa muuntamolle. Ongelma korostuu etenkin rakennetuissa ympäristöissä, kun esimerkiksi sijoitussopimus taloyhtiön kanssa päättyy, eikä taloyhtiö halua uusia sopimusta. Seurauksena voi olla kalliiden ja lyhyiden jatkosopimusten tekeminen tai pahimmillaan muuntamon siirtäminen hyvin kauas sähkökäyttökohteesta.

Tällöin myös johdot on asennettava uudestaan, mikä johtaa katujen avaamiseen ja kustannusten nousuun.

Sopimusneuvotteluiden yhteydessä on noussut esille tulkinnanvaraisuus siitä, salliiiko 161§ ylipääntään muuntamon sijoittamisen rakennuksiin.

Myös telelaitteistoja sijoitettiin MRL 161§:n perusteella aina siihen saakka, kunnes vuonna 2014 telelaitteistojen sijoittamisesta säädettiin erikseen Tietoyhteiskuntakaareissa. Samalla telelaitteistojen sijoittamista rakennuksiin selkeytettiin. Tietoyhteiskuntakaaren 229§:n mukaan:

"Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tukiasema sekä siihen liittyvä laite ja kaapeli saadaan sijoittaa myös toisen omistamaan tai hallitsemaan rakennukseen tässä luvussa säädetyin edellytyksin."

Näkemyksemme mukaan MRL 161§:ää tulisi täydentää vastaavasti:

*"Kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle **tai rakennukseen**, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee joihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia."*

Esitetty 161§:n täydennys selkeyttäisi lain tulkintaa ja sujuvoittaisi tiheästi rakennetuilla alueilla lupamenettelyitä. Muutos tukisi osaltaan myös sähkö- ja teleyhtiöiden yhteisrakentamisen edistämistä, kun molemmilla toimijoilla olisi yhtenäiset oikeudet sijoittaa laitteistoja tarvittaessa myös rakennuksiin.

Lähtökohtaisesti sähkölaitteistot sijoitettaisiin jatkossakin yleisille alueille, vaikka rakennuksiin sijoittamista täsmennettäisiin laissa.

Ystävällisin terveisin

Kenneth Hänninen
Johtaja, Sähköverkko
Energiateollisuus ry